

המצאות של השבוע הבא

גם בשבוע שעבר לא קרה הדבר. יש לזה סיבה טובה מאוד, ואולי שלוש סיבות: הראשונה — לבנקים נוח מאוד שהכספים זורמים אל המניות הבנקאיות, וכספי תוכניות החיסכון. שהגיעו ל"פירוק" נשארם רובם בבנק, אם בצורה של האר"כ ת"ס"ם, שת"מ"ם ופק"מ"ם) שלכולם מכנה משותף, תוך זמן קצר הוא הופך גייל, לקראת חזרה לשוק המניות. הסיבה השנייה היא — האוצר. נוח לאוצר שהכסף המונח בתוכניות החיסכון ימשיך לנוח שם, ולא ילחץ על השוק, לכן הוא גם מוכן להת הטבות שונות לממשיכים לחסוך. והסיבה השלישית — שיתוף הפעולה בין השניים: המערכת הבנקאית והאוצר. ולעניין זה, האוצר זה גם בנקישראל, על גנידו והי מיישנה שלו.

נה, אז תשארו מה ולמה קורה כבורסה, מה שקורה. מה קורה? השערים נשחקים, של כולם, המרבים, הגרועים, המכוערים והיפים. כשהאוצר והבנקים רוצים, אפילו "דיסקונט" השקעות" נופלים. אמר לי השבוע אחד מעמדיהתוודן של הבורסה: תראה, יש המון מצרי אחר, הבקעה היא, שמה שהיה בשבוע שעבר מציאה, הפך הש"כ בעז למציאה גדולה, ומי יודע, אולי בשבוע הבא יהפוך למציאה עוד יותר גדולה? אז לא קונים. מתי כיום ששערי המניות יגיעו ל"שער הראוי", זה השער הבנקים יבואו בו. לא הצדיקים, אלה פשוט מן הארץ, לאחר שהפסידו את ממונם אצל יוסי ואליעזר.

ככל שאנו מתקרבים לפסח, מתקצרת

מירב הסיכויים ב-30%

כמו לרוב העיתונאים, גם לי יש מדי ליפס. ואני אומר לכם שהם הם שעושים את העיתונות למעניינת. למשל: אחד מטובי המדליפים מסר לי השבוע, שראה את אליעזר פישמן מבקר באורח קבוע לאחרונה, אצל מנהלי המחלקות לניירות ערך של הבנקים הגדולים, כדי, נו מה אתם חושבים? אני, למשל, לא צריך לחשוב הרבה, לי הדליפו. בקרן רונית יש עדיין מלאי גדול של אטא ג', יספרו, סנות והספקה וגם מירב. זו אולי הסיבה מדוע קרן רונית "עשתה" בפברואר תש"ו אה שלילית של 12%; תשואה שלילית, זו פשוט מילה אינטליגנטית להפסד.

אגב, בכך היא רשמה שיא — ההפסד הגבוה ביותר לעומת יתר הקרנות. שאחת מהן, אביב, הצליחה להגיע לתשואה חיובית של 15% באותו חודש.

נחזור לעניין עצמו. כדי לשפר את מצבה של הקרן, צריך להיטטר מחלק מהמניות. מתברר, שהמניה הנוחה ביותר לצורך זה, היא המניה של הבנק למשכנתאות מירב. כדי להיטטר, צריך קונה, וקונה גדול. את זה אי אפשר לעשות במיסגרת הבורסה. ואו הולכים אל מנהלי מחלקות לניירות ערך ומציעים להם את הסחורה. לא אתם מציעים. בהנחה של מחירי סוף העונה ממש.

יו"ר חת הבורסה לאן?

ההמתנה; זו הערכה של מביני דבר. ומכיוון שמקורבי השוק, בדרך-כלל, מקי דימים את שאר המשקיעים. ואפילו את השוק עצמו, יכול לקרות רק האפשרי: השוק יתאושש. יש סימנים מובהקים: ד"ר מאיר חת אמר שזה מה יקרה. זה סימן אחד. ארנסט יפת לחש לאווננו של חת, ביום החמישי שעבר, בחזית הבניין החדש של הבורסה, שהגיע הזמן, לא

יו"ר יפת לחישה רועמת

ברור בדיוק למה, אבל כבר ברור שמיסר פר ההנפקות החדשות שיאושרו בשבועות הקרובים על-ידי דירקטוריון הבורסה ילך ויקטן. זה חשוב. יישאר יותר כסף למני יות הקיימות.

עד סוף החודש יפורסמו מאוני הבנקים הגדולים, והם בוודאי ישרו אווירה טובה. ועוד סימן: הבנקים אספו הרבה סחורה במחירי מציאה, צריך לשוק אותה. מה רע בפסח למשל? ויש עוד סיבה: בעוד שבוע יתחיל גל חדש של פדיונות של תוכניות חיסכון. הכספים האלה, חלקם הי קטן לפחות, יתחילו לחפש השקעה אלטרנטיבית, אחת האפשרויות — בפירוש לא הטיבה כרגע. והדגש הוא על "כרגע" — הם המניות ששערהן נשחקו לבלי הכר.

נכון, הנעלם הגדול הוא עדיין המשקיע הקטן: זה שחטף "זן" בריא, מכיוון שחשב שטוב להיות שותף של ריגור פישמן, שעה שהם שבו שטוב שהוא שותף שלהם — ומכאן ה"זן". הוא צריך להבי ריא את התיק, אך חוששו: ברגע שיחלל לפחד, יצטרף אל כל היתר. ישנו גם המשקיע ש"יצא" בזמן, הפסיד רק 10 עד 15 אחוז מההשקעות, וגם הוא רוצה לחזור לבורסה, אם מתוך הרגל, אם מתוך סיבה הרבה יותר פרוואית: הגדלת ההכנסה החודשית וכמובן, ההוצאה הי חודשית. זהו זה, כשמתרגלים.

סדן: מה חשובים המיספרים?

וגם זה לא לציטוט או ליוחס, ובבקשה, לא להוציא דברים מהקשרם. ובכן, אמרנו לו, שליש מ-300 הם 100 מיליון.

לא, הוא אמר, זה בערך 70 עד 80 מיליון דולר. וגם זה על תנאי. והתנאי הוא, שהשר הממונה יאשר זאת. הצרה היא שהוא, השר, היה אותה שעה בדרכו לחו"ל. אתם בוודאי שמים לב, שלגמרי לא חשוב, במה מדובר. חשובה השיטה. תמיד אפשר למעון אחר כך, שהדברים הוצאו מהקשרם. לא נאמרנו בדיוק, או בדיוק לא נאמרנו, לא הובנו, בקיצור הוא לא אמר, לא התכוון לומר, לא ייתכן שאמר, ההקלטה נעשתה שלא כי ידיעתו, והוא לא התכוון.

או, אני שואל, איך אפשר לנהל את האוצר, אם כל דבר שהוא אומר, הוא לא התכוון אליו? ולמה שהוא התכוון, עדיין איש לא הצליח לפענח. כי, ברגע שנדמה לך שפיענחת את הכוונות, הוא יסיביר לך, ויש לו לצורך זה פרוטורה, כי לא זו היתה כוונתו.

באותו מיפגש הוא טען, שחברי התא הירושלמי (של הכתבים לענייני כלכלה) מתנהגים אליו ביתר הבנה. הם לא שואלים שאלות קלות, למה לסכן את החיים? בכלל, אני חייב לציין, שמומן לא פגשתי מנכ"ל סגנוני כל-יכך. ועל כך אני חייב לו תודה.

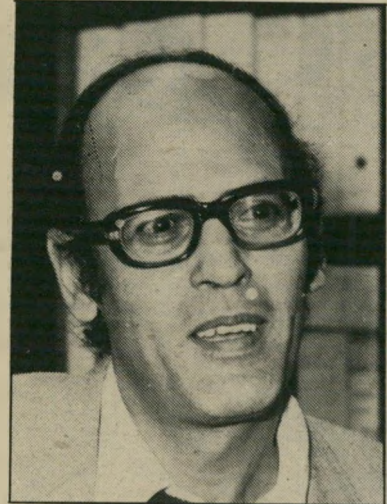
כשאתה ממנהלי המחלקות הציני להם, 30% פחות מהשער באותו יום, אמר לו פישמן שיש עד מה לדבר. ואז אמר לו אותו מנהל מחלקה, שהוא מוכן לזמור עיסקה במחיר של 50%, ופישמן טרם, ואז אמר אותו מנהל: תראה, אפשר לראות ש"מירב" ירד בעוד 20%, יש לי חכילה קטנה שאפשר לשפוך אותה לשוק ואז, ירדתי היקר, נגמור עד 30%.

עד לרגע כתיבת הדברים, לא ידוע מה עלה בגורלה של מירב. אבל, תיתכנה הפתעות.

כיום נספיים

לשם מה בעצם מנפיקים מניות הנסח? רות בבורסה? התשובה המקובלת היא: לצורך הרחבת הגדלת הייצור, המיפעל, החברה, וכך, מתברר שהאמת היא הרבה יותר פשוטה. זה אומנם לא כתוב בתש" קיף שמלווה את ההנפקה, אבל זו אמת לאמיתה: כדי להעשיר את בעלי העניין, בראש וראשונה, ואחר-כך יש גם קרובים שצריכים להתעשר, ולבסוף הציבור הרחב, שמשלם במיטב כספו כדי שהמקורבים יתעשרו על חשבונו.

אמר לי אחד מחכמי הבורסה: החברות החדשות באות וטוענות טענות-שוא, ודי

ראש-מחלקה מדינה הציניע נגד

רקטוריון הבורסה מאשר שהן רצות לגייס הון. המינוח הנכון בעברית לסוג זה של פעולה הוא — כיום כספים, אבל מה, עם רישיון וחוכמה.

שתי רונמות-אקראי הן ההנפ" קות של "כלל מחשבים" ו"קופל". לגבי האחרונה למשל, התקיימה הצבעה בדירקטוריון, אחרי שהיו באה פעם שנייה לדיון, וההנפקה אושרה. 12 חברי דירקטוריון הי בורסה היו בעד, שניים התנגדו: ד"ר חת, יו"ר הדירקטוריון, ויוק" מור מדינה, נציג בנקישראל. יתר חברי הדירקטוריון הם נציגו בני קיב, ברקרים ואחרים שיש להם יותר משמץ של אינטרס באישור הנפקות, כאלה ואחרות. ואני חייב להוסיף: הכל בהתאם לתקנות, נזהלים שנקבעו בזמנו על-ידי הדירקטוריון עצמו, המורכב מ... תארו לעצמכם, עכשיו יש ב"קנה" של הבורסה, עוד חמישים הנפקות, ולכל הני סקה יש חתם, על-פירוב אחד הבנקים, או גוף אחר שיש לו אינטרס ישיר בהנ" סקה, וגם נציג בדירקטוריון, אל דאגה, את רובם יאשרו, חלק ידחה לדיון נוסף, ושיטת כיום הכספים תמשיך לחגוג, אגב, העירו את תשומת ליבי, שחברות טובות, בבעלות מישפחתית בדרך כלל, לא רצות לבורסה.

מזון לגמלים

מה קרה לנפט ולמחירו? תחילה חשבנו שאת עודפי הנפט אפשר לשתות. מתברר, שמפיקי הנפט לא ששים לעשות זאת. אבל לעומת זאת, הגמלים המשוטטים במדבריות סעודיה יאכלו נפט.

תחת הכותרת "ביוטכנולוגיה ערבית" מביא שבועון הכלכלה הבריטי אקונומיסט ידיעה מעניינת. הערבים, כך נאמר, חושבים על שימוש חדש בגז הטבעי: הפי כחו למזון לחיות. חברי האירגון הערבי הוותיק המדיניות המייצאות נפט מנהלים שיתות עם ראשי חברת הכימיקלים הענקית איי-ס"איי הבריטית, על האפשרות של שימוש בתהליך שבו גדלים חיידקים על מתאנול ויוצרים מזון לבעלי-חיים, מזון עם תכולה גבוהה של חלבונים.

מתאנול הוא אחד התוצרים של נפט וגז טבעי. ובכן, כפי שאמרנו, השייחיים של המיזר רח התיכון לא ישתו נפט. כפי שחשב בזמנו השר יעקב מרידור, כשהכריז על "המצאת האנגריקה" שלו: אבל הגמלים שלהם יאכלו נפט.